

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ

NR
21

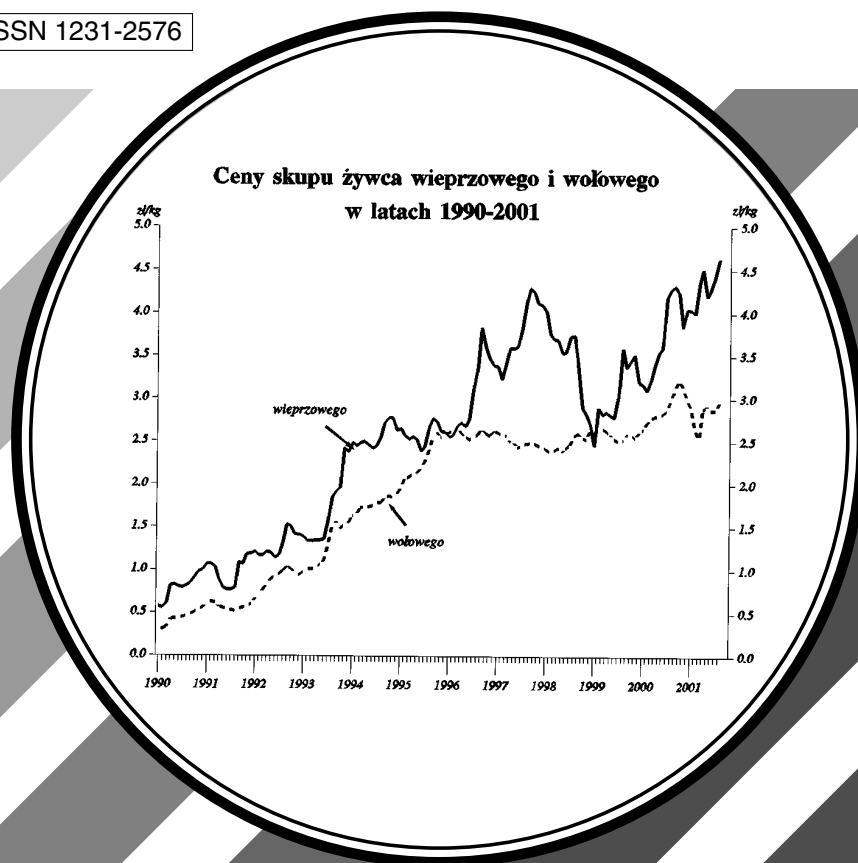
RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

**RAPORTY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 2001

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów raportu oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Raport przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0 22) 623-25-65

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 553

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0 22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 595

Raport zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 2.10.2001 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Marian Brzóska (sekretarz), Tadeusz Chrościcki, Eugeniusz Gorzelak, Teresa Jabłońska-Urbaniak, Wojciech Józwiak,
Ryszard Kreft, Ewa Król-Pol, Jan Małkowski, Krzysztof Materko, Bożena Nowicka, Roman Urban, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejny raport wydany będzie w maju 2002 r.

REASUMPCJA

Od wiosny 2000 roku podaż zwierząt rzeźnych maleje, a ich ceny, a także i ceny mięsa rosną. Drugi rok z rzędu obniża się spożycie mięsa czerwonego. Od wiosny 2002 roku sytuacja na rynku mięsa odwróci się. Podaż trzody zacznie się zwiększać, a ceny żywca i mięsa przestaną rosnąć. Jedynie podaż bydła rzeźnego będzie nadal spadać. Wobec drastycznego spadku popytu na początku tego roku fakt ten nie wpłynie ożywczo na ceny żywca wołowego. Będą one prawdopodobnie wciąż niskie.

Ocenia się, że w 2001 roku ogólna produkcja mięsa będzie mniejsza o dalsze 2–3% niż w 2000 roku, w tym wieprzowego o 5%, a wołowego o 6–8%. Wyższa będzie o około 10% produkcja mięsa drobiowego, którego udział w ogólnej produkcji mięsa wyniesie 21%, wobec 19% w 2000 roku i 17% w 1999 roku.

W 2000 roku w wyniku spadku produkcji i podaży mięsa oraz wzrostu jego cen, spożycie mięsa obniżyło się z 66,8 w 1999 roku do 65,4 kg/osobę. Z tych samych powodów co w ubiegłym roku, spadek spożycia mięsa czerwonego wystąpi również w bieżącym roku, choć w nieco mniejszej skali. Po raz kolejny wzrośnie natomiast spożycie mięsa drobiowego.

Biorąc pod uwagę rzeczywisty eksport w I półroczu, przewiduje się, że w 2001 roku eksport żywca, mięsa, przetworów i podrobów w ekwiwalencie mięsa wyniesie 180 tys. ton i będzie mniejszy o 23% niż w poprzednim roku. Import w tym zakresie ukształtuje się na poziomie 76 tys. ton, wobec 72 tys. ton w 2000 roku.

Od dwóch lat obniżają się uboje przemysłowe zwierząt rzeźnych, przy stabilizacji ubojów lokalnych. W 2001 roku wystąpiła spadkowa tendencja produkcji przetworów mięsnych. Obniża się także aktywność inwestycyjna. Równocześnie jednak

obserwuje się poprawę wyników finansowych, która w I półroczu 2001 roku doprowadziła do odzyskania zdolności generowania zysków i polepszenia stanu finansowego przemysłu mięsnego. Poprawa wyników finansowych jest efektem postępu efektywnościowego, zwłaszcza wzrostu wydajności pracy oraz restrukturyzacji przedsiębiorstw, głównie firm średniej wielkości (tzw. tygrysów sektora).

Przewiduje się, że w 2002 roku produkcja mięsa będzie o 4–5% wyższa niż w 2001 roku, w tym wieprzowego o 5%, a drobiowego o 7%. Produkcja wołowiny po raz czwarty z rzędu obniży się o kolejne 6–8%. Podstawą takiego rozwoju produkcji mięsa jest przewidywany wzrost pogłowia trzody chlewnej w przyszłym roku i dalszy spadek pogłowia bydła.

Spadkowa tendencja chowu trzody już wygasła i rozwija się tendencja wzrostowa. Na razie wyraża się ona coraz większym stanem pogłowia loch i prosiąt niż rok temu, ale w miarę upływu czasu również i pogłowie tuczników będzie się zwiększać. Ocenia się, że w połowie 2002 roku pogłowie trzody wyniesie około 18 mln sztuk i będzie o około 5% większe niż w połowie 2001 roku. Będzie ono jednak o blisko 6% mniejsze niż w 1998 roku, po którym przez dwa lata z rzędu malało.

Podstawą odbudowy pogłowia i produkcji trzody jest przede wszystkim osiągnięty w drugiej połowie 2000 roku stosunkowo wysoki poziom cen żywca wieprzowego, który ponownie zapewnił opłacalność chowu. Umocnił ją w bieżącym roku dalszy wzrost cen żywca wieprzowego i dobry urodzaj zbóż. W I półroczu ceny skupu trzody były na tyle wysokie, że interwencyjne zakupy półtuszy wieprzowych były po raz pierwszy od wielu

lat minimalne. W II półroczu ceny skupu trzody są rekordowo wysokie.

W 2001 roku kryzys na rynku wołowiny, zamiast spodziewanego złagodzenia zaostrzył się. W związku z rozszerzaniem się choroby BSE w krajach UE w końcu 2000 roku i na początku 2001 roku, popyt na wołowinę również i w Polsce drastycznie zmniejszył się. Mimo dalszego, znacznego spadku podaży bydła rzeźnego, na rynku powstała duża nadwyżka podaży.

Na początku 2001 roku ceny żywca wołowego gwałtownie więc malały. Potęgowały się też trudności zbytu bydła. Zakupy wołowiny na zapasy, które rozpoczęto w końcu marca stały się koniecznością. W ich wyniku rynek ustabilizował się, ale ceny równowagi rynku nie osiągnęły poziomu z jesieni 2000 roku. Są więc nadal niskie. Długotrwały spadkowy trend pogłowia bydła i produkcji wołowiny zdaje się więc nie mieć końca. W czerwcu 2001 roku pogłowie bydła wynosiło 5743 tys. sztuk i było mniejsze aniżeli rok wcześniej o 5,7%. Ponieważ był to czwarty rok z rzędu redukcji stanu pogłowia bydła, wobec tego jego tegoroczny stan jest niższy niż w czerwcu 1997 roku o 18%.

Wzrost podaży wieprzowiny w przyszłym roku stwarza potencjalne szanse częściowej odbudowy jej spożycia. Ich wykorzystanie zależy będzie, wobec niemożności wzrostu siły nabywczej ludności, jedynie od poziomu cen żywca i mięsa. W przypadku znaczącego wzrostu podaży, ceny zazwyczaj maleją, pociągając za sobą okresowy spadek cen detalicznych i minimalny ich wzrost w skali roku. W sytuacji niedostatecznego wzrostu popytu na mięso, w II kwartale przyszłego roku, może zaistnieć potrzeba interwencji, jeśli ewentualny spadek cen żywca rzeźnego byłby zbyt duży.

SUMMARY

The supply of animals for slaughter has been decreasing since the spring of the year 2000, while the live-stock prices and the prices of meat increase. The consumption of red meat declined for the second consecutive year. The situation on the meat market is expected to turn reverse from the spring of the year 2002 onwards. The supply of swine is forecast to increase and the price rises would be hampered. However the supply of beef cattle will continue to decline. In the circumstances of a sharp decline in demand at the beginning of the current year declining beef supply will not prevent beef prices from a decline. The beef prices would keep fluctuating at a low level.

Total production of meat in the year 2001 is expected to decline by further 2–3% as compared to the year 2000, including 5% and 6–8% decline in case of pork and beef respectively. The production poultry meat is forecast to increase by 10%. Poultry meat contribution in total meat production would then amount to 21% versus 19 and 17% in the year 2000 and 1999 respectively.

Due to decline in the production and supply of meat and increase in its prices per capita meat consumption declined from 66,9 kg in 1999 to 65,4 kg in the year 2000. For the same reasons meat consumption is forecast to decline further in the current year but in a smaller scope. On the other hand the consumption of poultry meat is expected to increase.

Taking into consideration the volume of exports in the first half, total exports of livestock, meat and meat products in the whole year 2001 is forecast at 180 thousand tons, which would be lower by 23% than recorded in the previous year. The import of these products in the year 2001 would total 76 thousand tons versus 72 thousand tons in the year 2000.

The volume of commercial livestock slaughters has been decreasing

for two years, while a stabilisation is observed in case of local slaughters. The investment activities are also subject to decline. Simultaneously the financial results of meat industry are improving. In the first half of the year 2001 meat industry re-gained the ability to generate profits. This improvement results from a progress in the efficiency of meat processing, particularly in labour efficiency and from restructuring of large enterprises and strengthening position of middle-size enterprises (so called „tigers of the sector“). Meat production in the year 2002 is forecast 4–5% up from the year 2001. According to the forecast the production of pork and poultry would increase by 5 and 7%, respectively. Beef production for the fourth time in row will decline by some 6–8%. Anticipated for the year 2002 increase in the swine stock and shrinking cattle herd are the basis for the forecast.

A downward tendency in swine production has been hampered and replaced with a reverse development. So far it is expressed in greater number of sows and piglets than a year ago. Later on also the number of hogs will be increasing. The total size of swine stock at the end of the year 2002 is forecast at about 18 million heads, which would be 5% up from the middle of 2001, but about 6% down from 1998 since when it started declining for two consecutive years.

Relatively high level of pork procurement prices, assuring the profitability of hog production, observed in the second half of the year 2000 enhanced the recovery in swine stock and production of pork. Consequent rises of pork procurement prices together with abundant grain crops this year have strengthened this tendency. The level of pork procurement prices in the first half of the year 2001 was as high enough to reduce intervention procurement of pork beliefs to slight quantities for the first ti-

me since many years. In the second half of the year 2001 the prices reached a record level.

Unlike previously expected the crisis on the beef market in the year 2001 has expanded. Due to dissemination of the BSE disease in the EU countries at the end of the year 2000 and at the beginning of the current year, the demand for beef also has sharply declined in Poland as well. Despite consecutive, significant decline in the supply there is a large surplus of beef cattle on the market.

Beef procurement prices at the beginning of the year 2001 were steeply sloping down. The difficulties with sales of beef cattle have magnified. Started in March this year beef procurement for storage became necessary. In effect of the procurement the market shows some degree of stabilisation but beef prices has not recovered to the level observed in the falls of 2000. So they are still at a low level. Therefore a long-term downward trend in cattle herd and beef production seems to be unbounded. The size of cattle stock as of the end of June 2001 shrunk to 5743 thousand heads, i. e. by 5,7% as compared to June 2000. After four years of shrinking herd, cattle inventory this year is lower by 18% than reported in 1997.

The increase in pork supply forecast for the next year creates potential opportunities for a recovery in its consumption. Having limited purchasing power only the level of pork prices will determine if the opportunities would be utilised. In case of significant increase of the supply the prices usually decline triggering a temporary decline at retail level and a slight increase in annual average prices. In the circumstances of projected insufficient increase of demand for meat in the second quarter of there could be a need for the intervention if eventual fall in livestock prices would have been too deep.

W serii Raporty Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek mleka /21/ • październik 2001,
2. Rynek drobiu i jaj /20/ • październik 2001,
3. Rynek zbóż /21/ • listopad 2001,
4. Rynek ziemniaka /20/ • listopad 2001,
5. Rynek rzepaku /20/ • listopad 2001,
6. Rynek owoców i warzyw /19/ • listopad 2001,
7. Rynek cukru /20/ • grudzień 2001,
8. Popyt na żywność /2/ • grudzień 2001,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /14/ • grudzień 2001,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /21/ • kwiecień 2002,
11. Rynek pasz /11/ • kwiecień 2002,
12. Rynek mięsa /22/ • maj 2002,
13. Rynek ziemi rolniczej /5/ • lipiec 2002.

Prenumerata roczna Raportu (2 zeszyty) wynosi 30 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0 22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
